

แบบฟอร์มการเขียนแบบถอดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ

1. ชื่อ-สกุล ผู้เล่าเรื่อง	ผศ.ดร. อำภาพร นามวงศ์พรหม	คณะวิชา/หน่วยงาน คณะพยาบาลศาสตร์
	ผศ.ดร.รัชณี นามจันทร์	คณะวิชา/หน่วยงาน คณะพยาบาลศาสตร์
	ผศ.ดร. น้ำอ้อย ภัคติวงศ์	คณะวิชา/หน่วยงาน คณะพยาบาลศาสตร์
	ผศ.ดร. วิมลรัตน์ บุญเสถียร	คณะวิชา/หน่วยงาน คณะพยาบาลศาสตร์
	รศ. ปราศรัย อูจะรัตน์	คณะวิชา/หน่วยงาน คณะพยาบาลศาสตร์
	อ.ดร. วชิรินทร์ วุฒิธรณฤทธิ	คณะวิชา/หน่วยงาน คณะพยาบาลศาสตร์
	อาจารย์ ปราณี ทัดศรี	คณะวิชา/หน่วยงาน คณะพยาบาลศาสตร์
	อาจารย์ สุภรัตน์ แป้นโพธิ์กลาง	คณะวิชา/หน่วยงาน คณะพยาบาลศาสตร์
2. ชื่อ-สกุล ผู้บันทึก	ผศ.ดร.รัชณี นามจันทร์	คณะวิชา/หน่วยงาน คณะพยาบาลศาสตร์
	อ. วิลาวัลย์ อุทมาการเกษตร	คณะวิชา/หน่วยงาน คณะพยาบาลศาสตร์

3. บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้เล่าเรื่อง

คณะกรรมการประจำคณะพยาบาลศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย คณบดี รองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี หัวหน้าหลักสูตร ระหว่างปีการศึกษา 2558-2560 ทำหน้าที่วางแผนนโยบาย ติดตาม กำกับ และพัฒนาการจัดการศึกษาของคณะพยาบาลศาสตร์ให้มีคุณภาพและบรรลุตามเกณฑ์ตัวชี้วัดคุณภาพ

4. เรื่องที่เล่า

การบริหารจัดการการศึกษาพยาบาลที่เป็นเลิศ

5. ความเป็นมาของเรื่องที่เล่า

เป้าหมายของการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาที่สำคัญที่สุดคือ การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้อย่างตรงกรณี ในการผลิตบัณฑิตพยาบาล ซึ่งเป็นสาขาวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะนั้น ได้มีการกำหนดเกณฑ์ทั้งด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ ซึ่งในที่นี้คือบัณฑิต โดยมีกระบวนการตรวจสอบว่ามีการดำเนินการตามเกณฑ์และตัวชี้วัดว่าเป็นไปตามมาตรฐานมากน้อยอย่างไร ผลการตรวจสอบที่ได้คือ การบอกระดับคุณภาพและระยะเวลาการรับรองสถาบัน

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ได้รับการรับรองสถาบันการศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์ในระดับดี มีระยะเวลาการรับรองสถาบัน 3-4 ปี (จากสูงสุด 5 ปี) มาโดยตลอด ซึ่งหมายถึงการดำเนินการจัดการศึกษาบรรลุตามเกณฑ์ตัวชี้วัดร้อยละ 70-90 ตัวชี้วัดที่เป็นประเด็นที่ทำให้คุณภาพการจัดการศึกษาของคณะฯ ไม่บรรลุ คือการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนและผลงานวิชาการของอาจารย์ ในปีการศึกษา 2560 ซึ่งเป็นการรับรองสถาบันในรอบใหม่ คณะฯ ได้รับการรับรองสถาบันเป็นระยะเวลา 5 ปี (ปีการศึกษา 2561-2565) ซึ่งหมายถึงคุณภาพของการ

ดำเนินการตามตัวชี้วัดบรรลุมากกว่าร้อยละ 91 เป็นต้นไป นับเป็นสถาบันการศึกษาพยาบาลในภาคเอกชนแห่งแรกที่ได้รับการรับรองสูงสุด 5 ปี

6. วิธีการ/ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่ใช้ ผู้มีส่วนร่วม อุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน และแนวทางการแก้ไข

กระบวนการที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคณะ โดยมุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการทางการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะแผนการสอนให้ชัดเจน เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้และทักษะทางวิชาชีพเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งการเพิ่มผลงานทางด้านวิชาการของอาจารย์ โดยสร้างการรับรู้แผนงานร่วมกันในกลไกทุกระดับ คือ ระดับคณะ (ทีมบริหาร) และระดับหลักสูตร (ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์) ซึ่งเหล่านี้เป็นกลไกในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและผลงานทางวิชาการ

2. สร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของกลไกในระดับต่างๆ ในการนำเป้าหมายไปสู่ความสำเร็จ ในการประชุมในระดับคณะ (คณะกรรมการประจำคณะพยาบาลศาสตร์) ระดับหลักสูตร (คณะกรรมการบริหารหลักสูตร) และระดับกลุ่มวิชา (สาขาและอาจารย์)

3. การวางแผนการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 ด้านการเรียนการสอน มีการดำเนินงานดังนี้

1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกับผู้รับผิดชอบหลักสูตร ร่วมกันกำหนดแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร และการวางแผนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่มีคุณภาพ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และเอกสารตำราหลัก ที่สอดคล้องและส่งเสริมให้นักศึกษาบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดของรายวิชา

2) จัดให้มีการอบรมเชิงวิชาการเรื่อง “การวางแผนการสอน” โดยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้อาจารย์เข้าใจถึงหลักการวางแผนการสอนที่ถูกต้อง ตรงกัน

3) กำหนดรูปแบบการวางแผนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้ชัดเจนและเชื่อมโยงกับหลักสูตรอย่างเป็นระบบ

4) กำหนดกลไกการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบแผนการสอน โดยกำหนดให้อาจารย์ทุกคนดำเนินการวางแผนการสอนในหัวข้อที่รับผิดชอบสอนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ผู้รับผิดชอบวิชาการรวบรวมให้ครบทุกหัวข้อตามรายวิชาที่กำหนดและส่งให้หัวหน้าสาขาวิชาพิจารณา เพื่อนำเสนอในที่ประชุมกรรมการบริหารหลักสูตรต่อไป

5) สรุปปัญหาและสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และจัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเรื่อง “การวางแผนการสอน” กับคณาจารย์ จากนั้นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำข้อคิดเห็นไปปรับปรุงและเสนอแผนการสอนที่สมบูรณ์เสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะและกำหนดให้ใช้ให้ใช้ในทุกรายวิชาและทุกหลักสูตร โดยให้มีการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องตามกลไกที่กำหนด

3.2 ด้านการพัฒนาผลงานทางวิชาการ คณะฯ กำหนดให้อาจารย์ทุกคนทุกสาขาวิชาวางแผนการพัฒนาผลงานทางวิชาการของตนเองและของสาขาวิชา และนำมากำหนดเป็นแผนการพัฒนาผลงานวิชาการประจำปี โดยรองคณบดีฝ่ายบริหารและรองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการเป็นผู้กำกับติดตามให้เป็นไปตามแผน และได้จัดทำโครงการพัฒนาอาจารย์ด้านการผลิตผลงานทางวิชาการ เรื่อง “การเขียนบทความทางวิชาการ และการเขียนตำรา/หนังสือ” โดย

ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเป็นค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน ที่เป็นวิทยากร/ผู้ประเมินผลงานวิชาการ การจัดการอบรม รวมทั้งค่าตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการในวารสาร การพัฒนาผลงานทางวิชาการได้ดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2557-2559 ดังนี้

3.2.1 โครงการเขียนบทความทางวิชาการ ดำเนินการดังนี้

- 1) รับสมัครอาจารย์จากแต่ละสาขาวิชาที่สนใจหรือมีแผนเขียนบทความวิชาการ ร่วมกับการกำหนดให้อาจารย์ที่ไม่มีผลงานทางวิชาการ เข้าร่วมโครงการปีการศึกษาละ 1 รุ่น ๆ ละประมาณ 10 คน
- 2) จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การเขียนบทความวิชาการ” โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเป็นวิทยากร บรรยายหลักการเขียนบทความวิชาการ อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการเสนอเค้าโครงบทความเพื่อให้วิทยากรให้ข้อเสนอแนะ
- 3) วางแผนกรอบเวลาของการเขียนบทความวิชาการในแต่ละรุ่น โดยรองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการคอยกำกับติดตามเป็นระยะให้เป็นไปตามแผน
- 4) กำหนดให้อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในขณะเป็นที่เลี้ยงให้แก่อาจารย์ในการเขียนบทความ โดยช่วยอ่าน และให้ข้อเสนอแนะในการเขียนบทความ แล้วส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินและให้ข้อเสนอแนะ จนอาจารย์เขียนและปรับแก้ไขบทความจนสำเร็จ
- 5) คณะฯ ช่วยเหลือ สนับสนุน และประสานงานเพื่อให้ได้ลงตีพิมพ์เผยแพร่บทความทางวิชาการในวารสารที่มีคุณภาพ อยู่ในฐานข้อมูล TCI

3.2.2 การเขียนตำรา/หนังสือ คณะฯ มีแผนให้แต่ละสาขาวิชาเขียนตำรา/หนังสือ อย่างน้อยสาขาละ 1 ชื่อเรื่อง โดยวางกรอบเวลาให้ตำรา/หนังสือ เสร็จภายในปีการศึกษา 2559 คณะฯ ได้จัดหาผู้ทรงคุณวุฒิอ่านและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ได้ตำรา/หนังสือที่เป็นไปตามเกณฑ์การขอตำแหน่งทางวิชาการ (ซึ่งเป็นเกณฑ์ตัวบ่งชี้) โดยใช้เงินกองทุนวิชาการของคณะสนับสนุนค่าใช้จ่ายในส่วนนี้

กลยุทธ์/มาตรการที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

1. ประกาศของ สกอ. และสภากาการพยาบาล เรื่องคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่ต้องมีผลงานทางวิชาการในรอบ 5 ปีย้อนหลังอย่างน้อย 1 รายการ นโยบายของมหาวิทยาลัยเรื่องการขอตำแหน่งทางวิชาการ ที่กำหนดให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก ขอตำแหน่งภายใน 3 ปี และอาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโท ขอตำแหน่งภายใน 5 ปี นับจากปีการศึกษา 2556 เป็นต้นมา การปรับเงินตอบแทนตำแหน่งทางวิชาการ ร่วมกับนโยบายของคณะเรื่องการสร้างผลงานทางวิชาการ โดยใช้ประกอบการประเมินผลงานของอาจารย์ประจำปี ตลอดจนการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการพัฒนาอาจารย์ประจำปี
2. การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนของแผนพัฒนาคณะ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากแผนพัฒนาตนเองของอาจารย์ และอาจารย์ทุกคนรับทราบเป้าหมายที่กำหนดร่วมกัน
3. การกำกับ ติดตามความก้าวหน้าของการเขียนบทความวิชาการ และหนังสือ/ตำรา เป็นระยะ โดยรองคณบดีฝ่ายบริหารและรองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ
4. การมีพี่เลี้ยงคอยช่วยเหลือ ให้ข้อเสนอแนะและช่วยปรับแก้ไขผลงานจนได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่
5. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานวิชาการของอาจารย์ที่ได้รับการตีพิมพ์ในคณะฯ เพื่อให้คณาจารย์ได้เห็น

ตัวอย่างของความสำเร็จ และเกิดแรงจูงใจและกำลังใจในการพัฒนาผลงานของตนเองจนสำเร็จ

ผู้ที่มีส่วนร่วมในความสำเร็จ

1. คณบดี เป็นผู้ผลักดันเชิงนโยบาย และสนับสนุนด้านทรัพยากรในโครงการต่างๆ ที่จัดขึ้นเพื่อให้อาจารย์มีสมรรถนะในการผลิตผลงานทางวิชาการ และเป็นกำลังใจสำคัญให้อาจารย์สร้างผลงานทางวิชาการตามเป้าหมาย
2. คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ที่ร่วมกันพัฒนาแนวทางการวางแผนการสอน กำกับ ติดตาม ให้อาจารย์ทุกคนดำเนินการจนสำเร็จ
3. ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาลภายนอกสถาบันที่เป็นวิทยากรและเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ และช่วยปรับแก้ไขผลงานให้มีคุณภาพก่อนส่งวารสารเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ หรือส่งโรงพิมพ์จัดทำเล่มหนังสือ
4. อาจารย์ในคณะฯ ที่มีประสบการณ์การวิจัยและการเขียนบทความวิชาการ ช่วยเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำเบื้องต้นก่อนส่งผู้ทรงคุณวุฒิและก่อนส่งวารสารเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่
5. รองคณบดีฝ่ายบริหารและรองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการซึ่งคอยกำกับติดตามการพัฒนางานให้ เป็นไปตามแผน
6. อาจารย์ทุกคนที่มีความมุ่งมั่นในการสร้างผลงานจนสำเร็จ

ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ เป็นอาจารย์สอนภาคปฏิบัติการพยาบาลเป็นส่วนใหญ่ มีภารกิจนิเทศการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษา ซึ่งหน่วยภาระงานจากการสอนภาคปฏิบัติต้องใช้เวลาเป็น 2 เท่าของการสอนภาคทฤษฎี จำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์มากจึงจะได้ภาระงานที่เป็นไปตามเกณฑ์ ทำให้การพัฒนาผลงานไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นไปตามแผน ซึ่งคณะฯ แก้ไขโดยการติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้อาจารย์พัฒนางานตามแผน และได้ปรับแผนการศึกษาเพื่อเอื้อให้อาจารย์ได้มีช่วงเวลาที่พักจากการนิเทศงาน และเพิ่มการใช้พยาบาลประจำหอผู้ป่วยเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง (Preceptor) ให้กับนักศึกษาจากเดิมร้อยละ 25 เป็นร้อยละ 40 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ของสภาการพยาบาล

7. ผลลัพธ์หรือความสำเร็จที่เกิดขึ้น และสิ่งที่ผู้เล่าเรื่องได้เรียนรู้จากประสบการณ์ดังกล่าว

ผลการดำเนินงานในปีการศึกษา 2559 และ 2560 พบว่าคณะฯ มีผลงานทางวิชาการเพิ่มขึ้นอย่างมาก และบรรลุตัวบ่งชี้ของ สกอ. และสภาการพยาบาล และคณะพยาบาลศาสตร์ได้รับการรับรองสถาบันการศึกษาการพยาบาล และการผดุงครรภ์จากสภาการพยาบาลเป็นระยะเวลา 5 ปี (ปีการศึกษา 2561-2565) ซึ่งเป็นระยะเวลาสูงสุดของการได้รับการรับรอง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต เป็นสถาบันการศึกษาเอกชนแห่งแรกของประเทศไทยที่ผ่านการรับรองสถาบันการศึกษาฯ เป็นระยะเวลา 5 ปี ถือเป็นความภาคภูมิใจของอาจารย์ทุกคน ซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นต้องอาศัยเวลาและความทุ่มเท ความร่วมแรงร่วมใจจากคณาจารย์ทั้งคณะ

ความสำเร็จที่เกิดขึ้น ทำให้ได้เห็นศักยภาพทางวิชาการของคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ ทำให้คณาจารย์เกิดกำลังใจและมีแรงจูงใจในการพัฒนาผลงานวิชาการของตนเอง อีกทั้งยังช่วยสร้างชื่อเสียงให้กับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิตอีกด้วย

